

SAKSFRAMLEGG

Til:
Programstyret for medisin

Møtedato:
23.05.2018

Sak:

Tverrfaglig samarbeidslæring (TPS) som en del av sykehjemspraksis for 6. års medisinstudenter - en pilot ved UiT Tromsø 2018/2019

Innstilling til vedtak:

Programstyret støtter igangsettelsen av piloten og ber om en evaluering av prosjektet våren 2019.

Begrunnelse:

Bakgrunn

I følge «Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger» som trer i kraft 2020 skal kandidatene kunne «samhandle både tverrfaglig, tverrprofesjonelt, tverrsektorielt og på tvers av virksomheter og nivåer, og initiere slik samhandling».

Tverrprofesjonell samarbeidslæring (TPS) har lenge vært et satsningsområde ved Helsefak UiT. I følge strategiplanen 2014 – 2020 skal Helsefak «være nasjonalt ledende i tverrprofesjonelt samarbeid i utdanning og praksis med utgangspunkt i samarbeid på fakultetet og i tett kontakt med praksisfeltet.» Videre skal fakultetet «skape og videreføre samarbeidsarenaer i spesialist- og primærhelsetjenesten» og «tilby opplæring i tverrprofesjonelt samarbeid i alle helsefaglige utdanninger».

Helsefak har en egen «Handlingsplan for Pedagogisk Utviklingsarbeid» 2015 – 2020 der TPS er et av fire satsningsområder. Målet er at innen 2020 skal alle studenter i helsefaglige profesjonsutdanninger gjennomføre minst en praksisrettet tverrprofesjonell læringssituasjon i studieforløpet.

Helsefak har også «En langsgående plan for studenters læring av tverrprofesjonell samhandlingskompetanse». Her lanseres «Tromsømodellen – en pragmatisk modell». Modellen bygger på utprøving av TPS i en rekke mindre piloter med frivillige studenter. Pilotene er gjennomført i primærhelsetjenesten (sykehjem, hjemmetjeneste) og sykehus (barnepoliklinikk, ulike sengeposter), i psykiatrien og i overgangen kommune/sykehus (pasientsentrert helsetjenesteteam). Pilotene har vært grundig evaluert, de har vært lokalt, nasjonalt og internasjonalt presentert og flere piloter har vært ledsaget av pågående forskning. I de fleste pilotene har det deltatt medisinstudenter.

Tromsømodellen for TPS kjennetegnes av:

- Tverrprofesjonelle team av studenter møter, undersøker, vurderer og fortrinnsvis behandler pasienter sammen i autentiske kliniske situasjoner.
- Pasientene bør ha sammensatte og komplekse problemstillinger, og må være villig til, og i stand til å møte flere studenter samtidig.
- Studentene skal ha en viss grad av klinisk kompetanse (siste års Bsc studenter, nest-siste eller siste års studenter fra medisin, farmasi og psykologi).
- Pragmatiske løsninger: For å få til bærekraftige løsninger må vi i første omgang utnytte situasjonene der studenter fra flere profesjoner møtes i sine ordinære praksisstudier.
- Felles avsluttende rapport. Studentene skal skrive en avsluttende felles rapport der pasientens problemstillinger med løsningsforslag blir beskrevet i et tverrprofesjonelt perspektiv.

TPS i sykehjemspraksis for medisinstudenter ved UiT Tromsø – en pilot i særklasse

Foreløpig er ikke TPS i studentpraksis forsøkt rullet ut som en obligatorisk aktivitet til et helt studentkull ved Helsefak. Denne piloten vil dermed representere det første i sitt slag blant alle utdanningene ved Helsefak, og så vidt vi vet også den første som involverer et helt kull ved en campus blant legeutdanningene i Norge. Piloten vil stadfeste den ledende posisjonen som Helsefak har innen TPS nasjonalt. Piloten vil gjøre det mulig å høste erfaringer som alle helse- og sosialfag utdanninger kan dra nytte av fram mot innføringen av felles rammeplan i 2020.

Fagenhet for Primærmedisin foreslo under evalueringsmøte med Tromsø kommune om sykehjemspiloten (se egen sak) at TPS for framtiden bør legges inn i sykehjemspraksisen. Bakgrunnen var for det første at problemstillinger og praksis i sykehjem er godt egnet for læring av samarbeid mellom flere profesjoner. Videre kan det, med utgangspunkt i evalueringen fra noen studenter om at praksisperioden på fire dager var for lang, være tid og rom for at TPS kan få naturlige plass som en del av sykehjemspraksis. Dette var deltakerne fra Tromsø kommune enige i.

Læringsutbyttebeskrivelser for TPS på Helsefak er ifølge den langsgående planen:

Kunnskaper

- Beskriver samarbeidende studenters kompetanse, roller og ansvar i en tverrprofesjonell samarbeidssituasjon
- Diskuterer hvilken betydning tverrprofesjonelt samarbeid kan ha for at pasientene får et optimalt helse- og velferdstjenestetilbud
- Diskuterer hva som fremmer og hemmer samarbeid mellom ulike profesjoner

Ferdigheter:

- Kommuniserer med samarbeidende studenter fra andre profesjoner, pasienter og andre samarbeidspartnere med respekt og evne til lytting og problemløsning.
- Anvender eget fag i samarbeid med studenter fra andre profesjoner, pasienter og andre samarbeidspartnere.

- Initierer, planlegger, gjennomfører, koordinerer og evaluerer eget faglige arbeid med samarbeidende studenter og bidrar til felles beslutninger i tverrfaglig team

Generell kompetanse

- Viser evne til tverrprofesjonelt samarbeid basert på verdier som respekt for andre, pasientsentrering, likeverd og anerkjennelse av hverandres kompetanse
- Reflekterer over verdien av egen og andres tverrprofesjonelle handlingskompetanse, og hvordan slik kompetanse kan nyttiggjøres i framtidig yrkesutøvelse til beste for pasienten

Gjennomføring:

TPS-piloten vil gjennomføres for 6. års medisinstudenter ved UiT Tromsø, som en del av deres sykehjemspraksis i delemne 6.3 Eldre, nervesystemet og rus. De to første praksisdagene vil studentene ha ordinær sykehjemspraksis, med samme læringsmål- og aktiviteter som tidligere. De to siste dagene vil de i tillegg ha TPS-læringsmål. TPS-læringsaktivitetene vil gjennomføres sammen med studenter fra andre helseprofesjoner, som enten har praksis på samme sykehjem, eller kommer dit i to dager for å ha TPS. Hvilke profesjoner som deltar vil avhenge av praksissted – og uke. Aktuelle profesjoner er i første omgang sykepleie, fysioterapi, ergoterapi, vernepleie, farmasi, tannlege og tannpleie. Vanligvis er det ikke aktuelt mer enn fire studenter fra ulike profesjoner som samarbeider rundt en pasient.

Hver tverrprofesjonelle studentgruppe vil få tildelt en pasient som de skal samarbeide om i to dager med felles utredning, behandlingsplan og rapport (se Tromsø-modellen over, og en strukturert to-dagers plan nedenfor). Studentgruppen vil få tverrprofesjonell veiledning av en fagperson (oftest en ansatt på sykehjemmet) som har tatt kurs fra HelPed i TPS-veiledning. TPS-veiledere kan ha ulik fagbakgrunn. I tillegg får hver profesjon tilbud om uni-profesjonell veiledning ved behov. For medisinstudentene vil det være de lokale sykehjemslegene. Noen av disse er også TPS-veiledere, eller vil bli det.

Organisering og økonomi:

For medisinstudentene er sykehjemspraksisen en del av delemne 6.3. Faglig ansvarlig er fagenhetsleder for Primærmedisin ved ISM, i samarbeid med delemneleder. Studiekonsulent ved fagenhet for Primærmedisin er administrativ kontakt for studenter og sykehjem. TPS-dagene arrangeres i samarbeid med HelPed og de andre helseprofesjons-utdanningene. Praksisen inngår i den overordnede avtalen mellom Helsefak og Tromsø kommune. TPS-dagene medfører ingen ekstra kostnader for Helsefak utover det som allerede inngår i samarbeidsavtalen med kommunen når det gjelder sykehjemspraksis for 6. års medisinstudenter. Siden «Praksisveiledning for praksislæring» er et kjerneområde for HelPed, finnes allerede tilbud om kurs i TPS-veiledning.

Aktuelle praksisarenaer i Tromsø kommune er sykehjem med sykehjemsleger i større stillinger. Fra høsten 2018 er disse aktuelle: Sør-Tromsøya sykehjem, Tromsøysund sykehjem (korttidsavdeling under Mortensnes sykehjem) og Helsehuset. Fra våren 2019 er også det nye Otium Helsehus aktuelt.

Finnmark og Bodø:

6. års studenter i Finnmark og Bodø har sine egne varianter av sykehjemspraksis og deltar ikke denne TPS-piloten. Erfaringer fra piloten vil være nyttige når de disse campusene skal utvikle sine egne, lokalt forankrede TPS-læringsaktiviteter. Tromsømodellen betyr at TPS kan foregå på mange ulike praksisarenaer – det gjelder også for medisinstudentene i Bodø og Finnmark.

Årsplan for sykehjemspraksis 6. års medisinstudenter 2018/2019:

Tid	Oppgave	Ansvar for gj.føring	Merknad
Kontinuerlig når kurs arrangeres	Veilederkurs for sykehjemsleger og andre TPS-veiledere	UiT/Sykehjems-legene	Tilbud om kurs gis legene når disse arrangeres
Mai/juni	Møte mellom UiT og sykehjemslegene/veilederne om faglig innhold og læringsmål	UiT	
Juni-august	Utarbeidelse av generell informasjonspakke	Kommunen	
Juni-august	Klarering av studentene med praksis i høstsemesteret vedr attester mv	Hver enkelt student	Helseattest, politiattest, taushetserklæring, midlertidig lisens
August	Liste over studenter som er klarert for praksis i høstsemesteret oversendes kommunen	UiT	
Uke 36	Praksisuker i høstsemesteret: Uke 36, 40, 44 og 48. Oppstart første gruppe mandag i uke 36	UiT/ Kommunen	Sør-Tromsøya Tromsøysund Helsehuset
November	Semesterevaluering	UiT/ Kommunen	UiT tar initiativ og organiserer
November	Klarering av studentene med praksis i vårsemesteret vedr attester mv	Hver enkelt student	Helseattest, politiattest, taushetserklæring, midlertidig lisens
Desember	Liste over studenter som er klarert for praksis i vårsemesteret oversendes Tromsø kommune	UiT	
Uke 6	Praksisuker i vårsemesteret: Uke 6, 10 og 14. Oppstart første gruppe i uke 6	UiT/ Kommunen	Sør-Tromsøya Tromsøysund Helsehuset Otium?
Mai	Semesterevaluering	UiT/ Kommunen	UiT tar initiativ og organiserer

Kjøreplan TPS - Dag 1 Eksempel fra Helsehuset våren 2018

Tidsrom	Aktivitet/info	Deltakere	Lokasjon
08.00-08.15	Mottak på Helsehuset.		Resepsjonen

	<ul style="list-style-type: none"> • Møte opp og tas imot i resepsjonen. • Kort info om Helsehuset, garderobe, tøy. • Oppstart på møterom – hele gruppa. Kaffe og noe å bite i. • Utlevering av PCer og innloggingsinfo. • Kort info om TPS • Program for dagen • Forventningsavklaring 		Garderobe Møterom 3.etg
8.15-9.00	Bli kjent <ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgang/informasjon om Helsehuset ved studentene som allerede er i praksis der (vernepleie og fysioterapi.) • Bruke tiden godt til å bli kjent med hverandre 	Alle studentene samlet	Møterom 3.etg
9.00	Veiledere kobler seg på Gruppa deler seg	TPS veiledere alle studenter – 2 grupper	Møterom 3.etg
9.10-11.00	Planlegge undersøkelse – to grupper <ul style="list-style-type: none"> • TPS-veileder informerer om pasient og presenterer tilgjengelig informasjon for studentene. • Studentene går igjennom informasjonen de får om pasienten, samt tilgjengelig dokumentasjon - og diskuterer hvilke undersøkelser de anser relevant å gjøre, og hva de trenger å finne ut om pasienten. • Studentene planlegger møtet med pasienten, hva de vil gjøre, rekkefølge for anamnese og undersøkelse, samt fordeler ansvar og oppgaver. • Studentene blir enig om hvem som skal ta ledelsen i møtet med pasienten, og som skal informere pasienten på en god måte hva som skal skje. • Studentene tar ledelsen, mens TPS-veileder er tilstede i en veilednings – og støttefunksjon. 	TPS-veiledere alle studenter – 2 grupper	Møterom 3.etg Møterom PSHT
11.00-12.00	Lunsj	Studenter, veiledere samlet	Møterom 3-etg.
12.00-14.00	Pasientmøte - undersøkelse <ul style="list-style-type: none"> • Studentene gjennomfører møtet med pasienten sammen, og er selvstendig i gjennomføringen. 	Studenter TPS veileder	Pasientrom

	<ul style="list-style-type: none"> • TPS-veileder observerer og veileder eller kommenterer ved behov. • Fagspesifikke veiledere finnes tilgjengelig på huset – og kontaktes ved behov 		
14-15.00	Dokumentasjon og journalnotat <ul style="list-style-type: none"> • Etter møtet med pasienten skal studentene dokumentere sine observasjoner hver for seg – i egne notat. 	Studenter	Møterom 1.etg PSHT-rom
15.00-15.30	Avklaringer <ul style="list-style-type: none"> • Avtal i teamet om noen/alle skal delta på morgenrapport på aktuell avdeling påfølgende dag for å få rapport fra natta. • Avtal dette med aktuelle avdeling, slik at det er kjent i pleiegruppa og rapport på aktuell pasient prioriteres først. 	Studenter	Møterom 1.etg PSHT-rom

Kjøreplan TPS – dag 2 Eksempel fra Helsehuset våren 2018

Tidsrom	Aktivitet/info	Deltakere	Lokasjon
08.00-08.15	<ul style="list-style-type: none"> • Evt. Delta på morgenrapport på avdeling med pleiepersonalet • Avtale med personalet når man skal møte pasienten senere på dagen 	Etter avtale	Vaktrom avdelinger
8.15-9.30	Diskuterer pasientmøtet <ul style="list-style-type: none"> • Møte uten veileder for å snakke om opplevelser i møtet med pasienten. • Hvem er denne pasienten, hva oppfattes som pasientens hovedproblem? • Hver presenterer sine funn/observasjoner og undersøkelser for hverandre og diskuterer disse. • De ulike studentene stiller spørsmål til hverandre i forhold til de undersøkelser som ble gjort • Drøfter forslag til tiltak rundt pasienten og begrunnelse. 	Alle studenter 2 grupper	Møterom 3.etg Møterom PSHT
9.30-10	Møte med veileder Presenter funn/refleksjoner for TPS veileder; og drøfter dette. Presenterer forslag til tiltak.	TPS veiledere Alle studenter 2 grupper	Møterom 3.etg Møterom PSHT

10.00-11.00	<ul style="list-style-type: none"> • Evt. pasientmøte: supplerende undersøkelser ved behov 	Studenter 2 grupper	Pasientrom
11.00-11.30	Evt. Oppsummering av supplerende undersøkelser. Møte TPS veileder og diskutere undersøkelser, tiltak og behandling	TPS veiledere Alle studenter 2 grupper	Møterom 3-etg. Møterom PSHT
11.30- 12	<ul style="list-style-type: none"> • Lunsj 	Alle samlet	Kantine
12.00 – 13.00	<ul style="list-style-type: none"> • Pasientmøte: • Studentene går tilbake til pasienten og presenterer sine observasjoner/funn, og forslag til tiltak. Pasienten må få komme med sine innspill og tanker til studentene. • Ved vanskelige problemstillinger eller spørsmål må studentene henvise til behandlende avdeling, dersom det er noe de ikke kan ta stilling til. 	Studenter TPS-veileder	Pasientrom
13.00-14.00	Dokumentasjon og rapport skrives. <ul style="list-style-type: none"> • Studentene skriver avslutningsvis en felles journal/epikrise/rapport med utgangspunkt i en felles oppfatning av pasientens problem basert på en tverrprofesjonell vurdering. • Leveres til TPS-veileder som formidler den til avdelingen. 	Alle studenter 2 grupper	Møterom 1.etg PSHT-rom
14.00-15.00	Felles rapport og evaluering <ul style="list-style-type: none"> • Hva har vi lært? Hvordan har vi lært av hverandre? Jfr. Læringsutbyttebeskrivelser. Evalueres på eget skjema. • Beskriv eventuelle uventede erfaringer eller overraskelsesmomenter. • Hvordan har denne situasjonen fungert som læringssituasjon. Forslag til endringer? • Hvordan fungerte det med TPS-veileder? 	Alle studenter 2 grupper	Møterom 1.etg PSHT-rom

May- Lill Johansen
førsteamanuensis ISM

Eva Gjerdrum
seksjonsleder legeutdanningen

may-lill.johansen@uit.no
77 64 69 37

eva.gjerdrum@uit.no
77 64 59 90

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur